

Missiva per la radunanza cumünela dals 8 avrigl 2026

Stimedas votantas, stimos votants

Il cussagl cumünel preschainta seguaintas infurmaziuns tiers las tractandas:

Tractanda 2: Provedimaint da sandet Engiadin'Ota

Las vschinaunchas da la regiun da provedimaint da sandet Engiadin'Ota portan insembel la fundaziun pel provedimaint da sandet Engiadin'Ota (SGO), chi maina traunter oter l'Ospidel Engiadin'Ota. La SGO as chatta però in difficulteds finanzielas e sto daspö december 2025 suot protecziun güdiciela da credituors (moratori da concordat). Scu soluziun es gnieu propost a las vschinaunchas in schner 2026 da funder üna nouva instituziun da dret public cul nom "Sanadura", chi dess in avegnir garantir il provedimaint da sandet – inclus ospidel, Spitex e centers per persunas attempedas.

La vschinauncha da Zuoz nu d'eira però integreda ill'elavuraziun da quists objects e nun ho, melgrô repetidas dumandas, survgnieu sufficiaintas infurmaziuns sur da las dumandas aviertas. Tenor l'incletta actuela dal cussagl cumünel es l'adesiun da la vschinauncha da Zuoz a la Sanadura collieda cun intschertezzas giuridicas e finanzielas per las abitantas e ils abitants da Zuoz.

Il cussagl cumünel arcumanda perque pel mumaint:

Na entrar sül affer e rebütter tel al cussagl cumünel ed al listess mumaint deliberer la finanziaziun per sgürer il provedimaint da sandet 2026

Ulteriuras infurmaziuns chattais Vus illa seguainta praisa da pusiziun dal cussagl cumünel:

I. Cuorta survista	2
II. Che es la situaziun actuela?	3
III. Schanzas e ris-chs da l'appruvaziun da la Sanadura	6
IV. Schanzas e ris-chs cun na approver a la Sanadura.....	9
V. Arcumandaziun dal cussagl cumünel	10

Seguinta documainta chattan Els sün www.zuoz.ch e staun a disposiziun sün chanzlia cumünela:

- Missiva davart la fundaziun da l'instituziun da dret public „Sanadura“ inclus cunvegnas da prestaziun
- Ledscha davart l'instituziun da dret public "Sanadura"
- Trais cunvegnas da prestaziun (davart l'ospidel, centers d'attempos e Spitex)
- Bsögn finanziel Sanadura 1. avrigl – 31 december 2026

I. Cuorta survista

- ¹ Las fatschendas chi vegnan suottamissas a la radunanza cumünela haun ün character directiv. Ellas pertuochan il futur dal provedimaint da sandet in Engiadin`Ota ed haun eir ün'influenza sün l'attractivited da la regiun turistica Engiadin`Ota scu eir süllas plazzas da lavur illa regiun. Considerand ils cuosts da sandet chi creschan fermamaing in Svizra, es eir la supportabiledad finanzia la dad importanza.
- ² La regiun da provedimaint da sandet Engiadin`Ota cumpiglia las vschinaunchas Bever, La Punt Chamues-ch, Madulain, Puntraschigna, San Murezzan, Samedan, Schlarigna, S-chanf, Segl, Silvaplana e Zuoz. Quistas vschinaunchas sun fin uossa purtedras da la fundaziun privata SGO. La SGO maina l'ospidel e stipulescha cunvegnas da prestaziun cun terzs. L'intent da la fundaziun SGO es explicitamaing drizzo sülla gestiun da l'ospidel. Els edificis da l'ospidel scu eir la faculted collieda culla gestiun as rechattan in possess da la SGO.
- ³ Las vschinaunchas da la regiun da provedimaint da sandet Engiadin`Ota tiran lur decisiuns già adüna **unanimamaing**. Eir novas cunvegnas da prestaziun culla SGO haun da gnir acceptedas una-

nimamaing. Que garantesch, cha tuot las vschinaunchas – independent da lur grandezza – sun involvedas correctamaing illas proceduras da decisiuns ed haun ün dret da decider davart il provedimaint da sandet illa regiun.

- 4 Pervi da manchaunza da liquidited existenta as rechatta la SGO actuelmaing in ün moratori da concordat. Tenor la missiva prevezza il plan da sanaziun da la SGO, cha üna **nouva, supplementera purtedra, l’instituziun da dret public «Sanadura»**, dess gnir fundeda. La Sanadura dess in avegnir garantir il provedimaint da sandet e cun que eir la cuntinuaziun da la gestiun da l’Ospidel Engiadin’Ota. **La gestiun da l’ospidel nu vain però garantida tres la Sanadura:** d’üna vart nu vain ella exprimida explicitamaing i’l scopo da la corporaziun purtedra. Da l’otra vart pretenda üna tela gestiun la conclusiun periodica da novas cunvegnas da prestaziun. La ledscha da la Sanadura prevezza, cha la conclusiun da novas cunvegnas da prestaziun **nu vain pü decis unanimamaing**, dimpersè tres üna magiurited dobla¹ da las vschinaunchas purtedras. Il dret da decider e da’s partecipar nu füss, per üna pitschna vschinauncha scu Zuoz, pü garantieu illa listessa dimensiun.
- 5 Impü nun es la relaziun traunter la SGO e la Sanadura regleda e cun que na clera. Cun ün’approvaziun a la Sanadura do que üna segunda organisaziun, che chi po resulter in üna chargia finanziaria dobla per las vschinaunchas purtedras.

II. Che es la situaziun actuela?

- 6 La constituziun dal chantun Grischun stipulescha in art. 87 al. 2 cha chantun e vschinaunchas haun da garantir ün provedimaint da sandet e da chüra adequat, economic e sufficiaint.
- 7 La ledscha chantunela davart la chüra da personas melsaunas («LTM») oblia las vschinaunchas da las regiuns da provedimaint

¹ La magiurited dobla pretenda l’approvaziun dad almain la mited da las vschinaunchas purtedras e la magiurited da las vuschs illas singulas vschinaunchas purtedras.

da sandet da s'organiser in möd adequat (art. 9 al. 1). Las vschinaunchas da la regiun da sandet Engiadin'Ota haun fin uossa accumulieu quista obligaziun leghela cun stipuler cunvegnas da prestaziun culla SGO. La SGO, scu corporaziun purtedra, garantiva da sia vart il provedimaint da sandet.

8 La SGO nu dispuona actuelmaing sur üna liquidited sufficiainta. Duos propostas da votaziun i'l 2025, chi haun adresso quists problems da liquidited, sun gnidas sbüttedas. Ils 3 december 2025 ho il tribunel regiunel Malögia concedieu a la SGO per la prüma vouta ün moratori provisoric da concordat per üna düreda da quatter mais.

9 In schner 2026 sun gnidas preschantedas a la vschinauncha da Zuoz propostas da votaziun per üna nouva ledscha davart l'instituziun da dret public «Sanadura», trais cunvegnas da prestaziun (per Spitex, prestaziuns da l'ospidel e centers per persunas attempedas) scu eir üna missiva tiers. La vschinauncha da Zuoz nu d'eira integreda i'l process conceptuel da la reorganisaziun dal provedimaint da sandet. Ella nu vaiva ne la pussibiledad da's parteciper a l'elavuraziun, ne da contribuir a las propostas. Üna consultaziun da las vschinaunchas da la regiun da sandet Engiadin'Ota davart las propostas nu ho gieu lö. A s'ho be fat occurrenzas d'infurmaziun, inua cha'l proget Sanadura es gnieu preschanto scu proget cumplexiv.

10 La vschinauncha da Zuoz e sieu commember delegio i'l cussagl da fundaziun da la SGO haun inoltro i'ls ultims mais numerusas dumandas d'infurmaziun a la SGO ed a sieus rapreschantants. Las respostas sun per part restedas oura o sun stedas incumpletas. La vschinauncha da Zuoz es gnida tramissa dad ün rapreschantant giuridic a l'oter, chi nun haun do üngünas infurmaziuns concretas u haun referieu al prossem advocat. Al commember dal cussagl da fundaziun da la SGO delegio da la vschinauncha da Zuoz es eir gnida scumandeda la transmissiun d'infurmaziuns our da sia funcziun illa SGO al cussagl cumünel respectivmaing a la vschinauncha da Zuoz.

11 **Adonta püssas dumandas per fixer termins, nun ho fin hoz gieu lö üngün discuors traunter il presidi da la SGO, sieus rapreschantants giuridics e la vschinauncha da Zuoz per sclarir las dumandas aviertas.** La vschinauncha da Zuoz ho repetidamaing declaro sia prontezza per discuors ed il bsögn da tratter insembel las dumandas aviertas.

12 Üna basa da decisiun madüra avuonda per üna votaziun davart las propostas nun ho pudieu gnir raggiunta. Las declaraziuns in quista praisa da pusiziun as basan per que per part sün supposiziuns e sül stedi actuel d'infurmaziuns dal cussagl cumünel.

13 Tenor il cussagl cumünel restan impustüt dumandas aviertas a seguaints temas:

i. **Relaziun traunter SGO e Sanadura**, impustüt

- eventuela transmissiun da faculteds e relaziuns da contrat,
- duos chargias finanzielas in cas cha duos corporaziuns purtedras vegnan mantgnidas,
- urari per üna eventuela separaziun operativa.

ii. **Cuosts da la Sanadura**, impustüt

- cuosts previsibels per la nouva structura da las relaziuns da contrat cun terzs,
- ris-chs da respunsabilitad (i'l bilauntsch) causa cumparsa vers inour e stipulaziun da contrats (impustüt cun la gruppa KSGR) adonta eventuela fundaziun e constituziun manglusa da la Sanadura sainza l'acconsentimaint da la vschinauncha da Zuoz

iii. **Destin da la SGO**, impustüt

- planisaziun (urari) in connex cul proceder da concordat,
- cuntegn cumplet dal plan da sanaziun,
- infurmaziuns davart la situaziun finanziaria actuela da la SGO,
- destin da las immobiglias, impustüt da l'ospidel
- destin da las relaziuns da contrat existentas traunter terzs e la SGO,
- infurmaziuns davart cuosts chi resultan tar la finischun da contrats existents (a lungia düreda) cun terzs,
- eventuelas indemnizaziuns per scadenzas antecipedas,
- destin da las relaziuns da lavur da las gestiuns da la SGO u dals partenaris da contrats,

- eventuelas proceduras da consultaziun in cas da conclusiun da contrats da lavur.
- iv. **Dumandas giuridicas davart la Sanadura**, impustüt
- davart la restituziun dals imprasts concedieus a la Sanadura da las vschinaunchas purtedras tenor cunvegnas da prestaziun,
 - davart la dimensiun dals drets da controlla, survagliaunza, infurmaziun ed invista da las vschinaunchas purtedras (art. 5 al. 2 ed art. 9 al. 2 ledscha Sanadura; art. 9 al. 2 KPG/GR),
 - davart la dimensiun da la rapreschantanza da las vschinaunchas i'l cussagl da sandet (art. 8 al. 2 ledscha Sanadura),
 - davart la rendabiledad da la strategia da la Sanadura (art. 4 al. 1 ledscha Sanadura),
 - davart la metoda per determiner la «magiurited» da las vuschs e da las vschinaunchas purtedras (art. 6 al. 2 ledscha Sanadura),
 - davart la cumptabiledad da decisiuns da la Sanadura chi pertuochan disposiziuns finanzielas a dischavantag da las vschinaunchas purtedras cun las prescripziuns cumünelas respectivas (p. ex. referendum finanziels),
 - davart la dimensiun da las cumpetenzas da la cumischiun sindicatoria (art. 25 ledscha Sanadura),
 - davart la differenza traunter sortida (chi pretenda üna decisiun da magiurited da tuot las vschinaunchas purtedras (art. 6 al. 1 cifra 4) e desditta (chi nu pretenda üngüna decisiun da magiurited, art. 31 ledscha Sanadura).
 - davart pussibiliteds da contestaziun, impustüt in cas da decisiuns na valablas u in oter möd manglusas.

III. Schanzas e ris-chs da l'approvaziun da la Sanadura

- 14 Ün'approvaziun a la Sanadura pussibiltescha la cuntinuaziun dal provedimaint da sandet in üna nouva structura regleda giuridica-maing. A la Sanadura staun a disposiziun per l'an 2026 ulteriurs

mezs finanziaels, perque cha las vschinaunchas purtedras s'oblian da pajer ün chapitel da dotaziun da CHF 2'500'000, üna contribuziun da gestiun per l'an 2026 da CHF 8'550'000 scu eir da conceder imprasts per ün import total da CHF 8'500'000 tenor las cunvegnas da prestaziun. La part da la vschinauncha da Zuoz in cas dad ün`approvaziun e d'acceptaziun da las cunvegnas da prestaziun importa in tuot CHF 1'102'620 (CHF 141'000 per il chapitel da dotaziun, CHF 482'220 per la contribuziun da gestiun 2026 scu eir CHF 479'400 scu imprast (vaira „Bsögn finanziael da la Sanadura dals 1. avrigl – 31 december 2026“). Quists mezs dessan garantir la finanziaziun da la provedimaint da sandet in Engiadin'Ota per il temp dals 1. avrigl 2026 fin ils 31 december 2026.

15 La ledscha da la Sanadura prevezza la pussibilited d'influenza da la vschinauncha da Zuoz respectivmaing da sias votantas e sieus votants tres trais chanel:

1. Totalited da votantas e votants da las vschinaunchas purtedras: Decisiuns tenor art. 6 da la ledscha Sanadura vegnan fattas tres votaziuns. Necessari es üna magiurited dobla: la magiurited da las vschinaunchas purtedras e la magiurited da las votantas e dals votants (art. 6 al. 2 ledscha Sanadura).
2. Cussagl da sandet: Il cussagl da sandet as cumpuona da rapreschantantas e rapreschantants da las vschinaunchas purtedras (art. 8 al. 1 ledscha Sanadura). La forza da vusch dals commembers dal cussagl da sandet as drizza tenor il numer d'abitants da lur vschinauncha (art. 8 al. 2 ledscha Sanadura). Decisiuns ed elecziuns dal cussagl da sandet vegnan fattas cun magiurited dobla: magiurited da las vuschs valütedas e magiurited dals commembers preschaints (art. 11 al. 2 ledscha Sanadura).
3. Cussagl administrativ: Las vschinaunchas purtedras haun cumünaivelmaing duos sez i'l cussagl administrativ chi consista da tschinch fin set persunas (art. 14 al. 5 ledscha Sanadura). Il cussagl administrativ decida culla magiurited dals commembers preschaints (art. 17 al. 2 ledscha Sanadura).

16 Pü bod cha la vschinauncha da Zuoz aderescha a la Sanadura, taunt pü bod po ella partecipar a las decisiuns da la Sanadura.

- 17 Al listess mumaint es il gnir part da la Sanadura collio cun considerabels ris-chs finanziels e giuridics. La pussibiltad exista, cha **la gestiun da l'ospidel nu vain continuada**. Que vess **consequenzas negativas pel provedimaint da sandet, metta in priewel plazzas da lavur ed indeblescha l'attractivited da la regiun turistica**.
- 18 Tres la corporaziun purtedra supplementera e la regulaziun intscherta da sia relaziun cun l'organisaziun existenta, la SGO, exista il ris-ch da **duos chargias finanzielas per las vschinaunchas purtedras**. Scha vegnan transferidas faculteds u contracts, u vegnan stipulos novs, naschan **cuosts da transacziun**. Ad exista eir il priewel, cha na tuot ils contracts existents paun gnir surpiglios. Que po mner a **perditas da qualited** i'l provedimaint da sandet. Ulteriurs cuosts paun nascher tres la fin anticipada da contracts scu eir tres novas trattativas cun cundiziuns pü disfavouraivlas.
- 19 L'instituziun da dret public Sanadura es suottamissa a prescripziuns giuridicas pü strictas scu la SGO, per exaimpel i'l sector da la protecziun da datas e da l'acquist. Que porta ün **sforz amministrativ pü ot ed a cuosts structurels supplementers**, sainza ch'ün megl dramaint da la qualited dal provedimaint saja garantieu.
- 20 La Sanadura po, scu instituziun dal dret public, definir sia strategia in möd autonom e nun ho **üngüna obligaziun per üna gestiun rendabla** (art. 4 al. 1 ledscha Sanadura). Las vschinaunchas purtedras sun respunsablas solidaric per las obligaziuns da la Sanadura (art. 30 al. 2 ledscha Sanadura). Scha la Sanadura nu riva pü dad accumplir sias obligaziuns pervi da cuosts da sandet insupportabels, naschan ris-chs finanziels per las vschinaunchas purtedras.
- 21 Eventuels cuosts supplementers stuvessan gnir purtos da las vschinaunchas purtedras e cun que da las abitantas e dals abitants, che chi po mner ad **augmains dad impostas**.
- 22 Scha la vschinaunha da Zuoz aderesch a la Sanadura, füss ella **lieda a lungia vista**: üna sortida füss pussibla il pü bod per la fin da l'an 2036 e stu gnir annunzcheda trais ans ouravaunt (art. 31 al. 1 ledscha Sanadura). Contribuziuns già pajedas nu vegnan restituidas (art. 31 al. 2 ledscha Sanadura). Al listess mumaint

po la ledscha da la Sanadura gnir modificada in mincha mu-
maint, eir a dischavantag da las vschinaunchas purtedras (art. 35
ledscha Sanadura). Ad exista il ris-ch, cha las contribuziuns ve-
gnan pü otas, sainza pussibilitad da sortir aunz cha quistas vaun
in vigur.

23 La ledscha cuntegna per part disposiziuns na cleras, impustüt da-
vart l'otezza da las contribuziuns da las vschinaunchas. Quist
porta **intschertezzas giuridicas**. Üna interpretaziun da quistas
disposiziuns a dischavantag da la vschinauncha da Zuoz nu po
gnir esclusa.

24 In differenza a la SGO actuela nun exista tar la Sanadura üngüna
controlla dal stedi prescritta giuridicamaing davart l'adöver cor-
rect da las faculteds. Las vschinaunchas purtedras haun **püna-
vaunt be in üna dimensiun limiteda e na clera pussibiliteds
da survagliaunza e controlla** sur da la Sanadura (art. 5 al. 2
ledscha Sanadura). Illa ledscha da la Sanadura nu sun previs
üngüns mezs da survagliaunza u instrumaints da müdamaint per
las vschinaunchas purtedras per reagir in noschas situaziuns.
Quist porta il ris-ch da **manchaunza da trasparenza e da
pussibiliteds limitedas d'intervenziun per las vschinaun-
chas purtedras**.

25 La controlla da la gestiun dal cussagl administrativ, da la gestiun
da la Sanadura e da l'observaziun da las cunvegns da prestaziun
es incumbenzada ad ün organ da la Sanadura svesa, nempe la
cumischiun sindicatoria (art. 25 ledscha Sanadura). La dimensiun
da sias cumpetenzas nu es definida cleramaing. La cumpetenza
per la controlla dal rendaquint es tar la revisiun (art. 26 ledscha
Sanadura).

IV. Schanzas e ris-chs cun na approver a la Sanadura

26 Il na aderir a la Sanadura e la manchaunza da la fundaziun da la
Sanadura, vess scu consequenza, cha'l provedimaint da sandet
per l'an 2026 nu füss garantieu. La SGO as chatta in moratori da
concordat. Sia situaziun finanzia la nun es clera. Üna cuntinuaziun
dal provedimaint da sandet illa fuorma actuela nu füss garantida.

- 27 Scha nun exista illa regiun ün provedimaint da sandet sufficiaint, po il chantun intervgnir. La fuorma concreta d'üna tela intervenziun es avierta e sia dimensiun nun es clera. Pussibel es üna execuziun d'uffizi tres il chantun e l'obligaziun da las vschinaunchas da's participar finanzielmaing.
- 28 Ün ulteriur ris-ch consista in que cha la Sanadura prouva da's constituir sainza la vschinauncha da Zuoz e dad operer sainza sia partecipaziun. Ils rapreschantants da la Sanadura vaun our da que, cha l'organisaziun es gnida fundeda leghelmaing e cha ella es abla d'agir. A nu po gnir exclus, cha'l chantun po oblier la vschinauncha da Zuoz da participar almain finanzielmaing a la Sanadura (vair la missiva Sanadura, p. 13). In ün tel cas nu vess la vschinauncha da Zuoz, sainza approvaziun formela, üngünas pussibiliteds d'influenza u da partecipaziun illa Sanadura. Eir ils drets d'infurmaziun da la vschinauncha da Zuoz invers la Sanadura füssan limitos in ün tel cas. La vschinauncha da Zuoz füss in quist scenari be ün purteder finanziel da la Sanadura, sainza ulteriurs drets.

V. Arcumandaziun dal cussagl cumünel

- 29 Al cussagl cumünel mauncha üna basa d'infurmaziun sufficiainta per üna votaziun in chosa. El arcumanda perque, da pretender ulteriuras infurmaziuns e da voter in chosa pü tard, cur cha la basa dad infurmaziuns es deda.
- 30 La populaziun da la vschinauncha da Zuoz po cuntinuer da fer adöver da l'infrastructura da sandet sainza restricziuns.
- 31 **Il cussagl cumünel arcumanda, al mumaint, da na entrar illa fatschenda e da restituir tela al cussagl cumünel.**
- Al listess mumaint dumanda il cussagl cumünel la deliberaziun da la finanziaziun sur CHF 482'220, prevista i'l preventiv 2026, per sgürer il provedimaint da sandet per l'an 2026.**

- 32 Scha las votantas ed ils votants seguan a quista dumanda, fo il cussagl cumünel adöver da sieus drets per pretender las infurmaziuns necessarias. Il cussagl cumünel s'ingascha per lascher voter las votantas ed ils votants uschè svelto scu pussibel davart las propostas.
- 33 Scha la radunanza cumünela refüsa la proposta da na tratter la fatschenda, gnaron las propostas in chosa (approvaziun u refüs) suottamissas a la votaziun il listess di. Per quist cas arcumanda il cussagl cumünel, pel mumaint e considerand las grandas intschertezzas giuridicas ed economicas scu eir la manchaunza d'infurmaziuns, da refüser las propostas.
- 34 In cas d'ün refüs pel mumaint resta ün'approvaziun zievatiers da la vschinauncha da Zuoz pussibla. A nu do üngün limit dal temp fin cur cha la vschinauncha da Zuoz sto declarer ün approvaziun; que po eir gnir fat pü tard.
- 35 I'l cuntrari, in cas d'üna acceptaziun da las propostas, füss üna sortida da la vschinauncha da Zuoz da la Sanadura il pü bod pussibla per la fin da l'an 2036 e be suot cundiziuns difficilas.